

**НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ**

61023, м. Харків, вул. Весніна, 14, 2-й під'їзд

E-mail: kh_su@hk.police.gov.ua

тел. (057)7059077

**ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру**

місто Харків

«12» зрудня 2023 року

Слідчий відділу розслідування злочинів, учинених в умовах збройного конфлікту слідчого управління ГУНП в Харківській області старший лейтенант поліції Погуца Максим Юрійович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 12022170420001639 від 16.08.2022, у зв'язку із наявністю доказів та достатніх підстав для повідомлення особі про підозру за ознаками кримінального правопорушення передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, відповідно до ст. ст. 36, 40, 42, 276, 276-279 КПК України, –

ПОВІДОМИВ:

Ушкаленка **Максима**
Миколайовича, 21.01.1983 року народження, уродженця Харківської області м. Чугуїв, громадянина України, документованого паспортом громадянина України серії ММ 459860 виданого 26.01.2000 Чугуївським РВ УМВС України в Харківській області; паспортом для виїзду за кордон серії РР070878 виданого 12.10.2016 Чугуївським відділом Головного управління Державної міграційної служби України в Харківській області, зареєстрованого за адресою: Харківська обл., м. Чугуїв, вул. Горішного, 130, кв. 12, місце знаходження якого на даний час не встановлено,
- 03.04.2023 СУ ГУНП в Харківській області повідомлено про підозру Ушкаленку М.М. за ч. 7 ст. 111 – 1 КК України.

- про те, що він підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, а саме: порушення інших законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненого за попередньою змовою групою осіб.

Із 19.02.2014 представниками російської федерації (далі – рф) розпочато збройне вторгнення збройних сил рф (далі – зс рф), яке керівники рф назвали переміщенням військових підрозділів у межах звичайної ротації сил чорноморського флоту, які у взаємодії з військовослужбовцями чорноморського флоту рф та іншими підрозділами зс рф здійснили блокування й захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури України, забезпечили військову окупацію території АРК і м. Севастополя. 18.03.2013 рф оголосила про офіційне включення Криму до її території.

Одночасно з цим протягом березня та на початку квітня 2014 року під безпосереднім керівництвом та контролем представників влади та зс рф представники іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд і груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих рф, взяли під контроль будівлі, у яких були розташовані органи місцевої влади та місцеві органи виконавчої влади України, військові об'єкти України в окремих районах Донецької та Луганської областей України. 07.04.2014 в м. Донецьку створено терористичну організацію «донецька народна республіка» (далі – «днр»), а 27.04.2014 в м. Луганську – терористичну організацію «луганська народна республіка» (далі – «лнр»), у складі яких утворені незаконні збройні формування, які досі функціонують.

Внаслідок військових дій у період із травня по серпень 2014 року сили оборони України звільнили частину раніше окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Датою початку тимчасової окупації рф окремих територій України є 19.02.2014. АРК та м. Севастополь є тимчасово окупованими рф з 20.02.2014. Окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими рф (зокрема окупаційною адміністрацією РФ рф починаючи з 07.04.2014, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII.

Надалі, 24.02.2022 президент рф оголосив початок так званої спеціальної військової операції. Після цього близько четвертої години ранку того ж дня зс рф, інші збройні формування рф та підконтрольні їм угруповання іррегулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку рф, республіки білорусь та тимчасово окупованої території України, що супроводжувалось завданням ракетно-артилерійських ударів та бомбардувань авіацією об'єктів по всій території України.

З того моменту сили оборони України здійснюють збройну відсіч вздовж всієї лінії фронту.

Факт широкомасштабного збройного вторгнення на територію України 24.02.2022 не приховувався владою рф, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300 (2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 Наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти рф) тощо).

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, Конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Таким чином, із 19.02.2014 до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією рф проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм МГП).

Одразу після оголошення 24.02.2022 Президентом рф про початок «спеціальної військової операції», російські війська перетнули російсько-український кордон та пішли у наступ на території Харківської області, розпочалися обстріли військовослужбовцями зс рф та учасниками незаконних збройних формувань цивільних об'єктів та цивільного населення на території Харківської області.

У подальшому значна кількість військовослужбовців зс рф разом з учасниками незаконних збройних формувань у складі визначених підрозділів зс рф пересувалися територією Харківської області як в напрямку адміністративних кордонів області, так і в зворотному – у бік російсько-українського кордону.

Одночасно з веденням бойових дій на території Харківської області та здійсненням обстрілів населених пунктів, у тому числі з ракетно-артилерійського озброєння та із застосуванням авіації, військовослужбовці зс рф з метою забезпечення можливості безперешкодного пересування територією області здійснювали блокування чи тимчасове захоплення ряду населених пунктів, облаштування на автомобільних шляхах області блокпостів для здійснення заходів щодо контролю доступу осіб на обумовлену ділянку території та ймовірну оборону від наступу військовослужбовців Збройних Сил України.

Так, у лютому 2022 року зс рф та інші військові формування російської федерації незаконно окупували територію Куп'янського району Харківської області, зокрема і смт. Дворічна Куп'янського району Харківської області. Маючи повний контроль над вказаними населеними пунктом, військовослужбовці збройних сил російської федерації переконались, що на території населеного пункту проживає цивільне населення, яке не бере участі у збройному конфлікті та не може чинити будь-якого супротиву волі окупантів, а

також що на території міста та поза його межами не розміщені військові об'єкти та підрозділи Збройних Сил України.

Крім того, представниками збройних сил та інших державних органів російської федерації взято під контроль будівлі і споруди, що забезпечують діяльність органів державної влади України з метою перешкоджання їх нормальній роботі.

Таким чином, територія смт. Дворічна Куп'янського району Харківської області разом із місцевим цивільним населенням була підконтрольною військовослужбовцям зс рф.

Також, у період тимчасової окупації (точну дату та час встановити не виявилось можливим) представниками окупаційних органів влади на території Харківської області створено незаконний правоохоронний орган «Управление внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области», та підпорядковані йому підрозділи.

Крім того, відповідно до наказу голови «Временной гражданской администрации Харьковской области» Ганчева В.К. «Временная гражданская администрация Харьковской области» перейменована на «Военно- гражданскую администрацию Харьковской области» (далі - «ВГА Харьковской области»), у зв'язку з чим вказаний незаконний правоохоронний орган «Управление внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области» як її структурний підрозділ змінив свою назву на «Управление внутренних дел Военно- гражданской администрации Харьковской области».

Досудовим розслідуванням встановлено, що громадянин України Ушкаленко Максим Миколайович, 21.01.1983 р.н., під час перебування на тимчасово окупованій території Харківської області у період часу не пізніше червня 2022 року (точне місце та час встановити не виявилось можливим), зайняв посаду у незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території та надав добровільну згоду на призначення його командиром служби незаконного правоохоронного органу, створеного на тимчасово окупованій території, «Управление внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области» (далі - «УВД ВГА Харьковской области»).

Встановлено, що на початку липня 2022 року Григоренко Анатолій Іванович, 08.07.1963 р.н., який з моменту окупації смт. Дворічне перебував в м. Харкові, а його будинок залишився без нагляду надав свій дозвіл на проживання знайомому Тяну Олексію Інокентійовичу, 27.07.1975 р.н., який з липня 2022 року почав мешкати в будинку Григоренка А.І. за адресою: вул. Зарічна, будинок 1, смт. Дворічне, Куп'янський район, Харківська область.

Так, 28.07.2022, близько о 11:00, більш точний час в ході досудового розслідування не встановлено, Ушкаленко М.М. перебуваючи в Харківській області Куп'янському районі, смт. Дворічне, яке на той час перебувало під контролем військовослужбовців зс рф, разом з трьома невстановленими військовослужбовцями зс рф, матеріали відносно яких виділені в окреме провадження, які були озброєні пістолетами та автоматичною стрілецькою зброєю, одягнутими у військову форму зс рф, усвідомлюючи обставини існування міжнародного збройного конфлікту, приїхали на транспортному засобі Мітсубісі «L 200» та Мазда «CX 5» за адресою: вул. Зарічна, будинок 1,

смет. Дворічне, Куп'янський район, Харківська область за місцем проживання Тяна О.І., який відповідно до ч. 1 ст. 4 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, є особою, що перебуває під захистом цієї Конвенції, як такий, що в будь-який момент та за будь-яких обставин опинився, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянином якої воін не є, з метою проведення так званого «обшуку» у вищевказаній оселі.

Перед початком «обшуку» невстановлені військовослужбовці зс рф, матеріали відносно яких виділені в окреме провадження, діючи спільно з Ушкаленком М.М., перебуваючи поряд з Тяном О.І. у військовій формі зс рф, відкрито демонструючи наявну при них вогнепальну зброю, погрожуючи тим самим її застосуванням у випадку невиконання їх злочинних наказів, віддав наказ Тяну О.І. не заважати.

В ході так званого «обшуку» Ушкаленко М.М. звернув увагу на автомобіль потерпілого Григоренка А.І. марки ВАЗ, моделі 21154, сірого кольору, 2007 року випуску, державний номерний знак АХ 5101 СО, номер шасі (кузова, рами) – ХТА21154074390706, який перебував в дворі вказаного домоволодіння.

В цей час в Ушкаленка М.М. виник злочинний умисел, направлений на порушення законів та звичаїв війни, а саме пограбування майна цивільної особи, що полягало у заволодінні автомобілем марки ВАЗ, моделі 21154, сірого кольору, 2007 року випуску, державний номерний знак АХ 5101 СО, здійсненого за попередньою змовою групою осіб разом з невстановленими військовослужбовцями зс рф, матеріали відносно яких виділені в окреме провадження.

Так, Ушкаленко М.М. усвідомлюючи обставини існування міжнародного збройного конфлікту на території України, у порушення ст. 33 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ратифікованої Указом Президії Верховної Ради Української РСР «Про ратифікацію Женевських конвенцій від 12.08.1949 про захист жертв війни» від 03.07.1954 та в подальшому підтвердженої зобов'язаннями за міжнародними договорами, укладеними Українською РСР до проголошення незалежності України, згідно зі ст. 6 Закону України «Про правонаступництво України» від 12.09.1991, а також яка, відповідно до вимог ч. ч. 1-3 ст. 6 та ч. ч. 1, 2 ст. 2 зазначеної Конвенції, застосовується з самого початку будь-якого конфлікту або окупації та до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни та до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив, у якій, серед іншого, прямо забороняється пограбування осіб, які перебувають під її захистом, діючи умисно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, керуючись мотивами та метою незаконного збагачення за рахунок майна інших осіб, діючи в умовах міжнародного збройного конфлікту, за попередньою змовою групою осіб, разом з іншими трьома невстановленими військовослужбовцями зс рф, матеріали відносно яких виділені в окреме провадження, висунув усну вимогу Тяну О.І., щоб наступного дня автомобіль потерпілого знаходився за місцем свого

розташування та був придатний для експлуатації, після відмови Тяна О.І. виконати вимогу Ушкаленка М.М. останній почав разом із військовослужбовцями зс рф вести себе агресивно та, з метою демонстрування своєї зверхності, приниження честі, спричинення насильства над життям та здоров'ям цивільного населення, задля залякування осіб, що перебували на території домоволодіння, для подальшого пригнічення та подолання будь-якого супротиву, висловили погрози Тяну О.І.

В подальшому Ушкаленко М.М., з метою реалізації раніше виниклого злочинного умислу, направленого на порушення законів та звичаїв війни, а саме пограбування майна цивільної особи, діючи умисно, керуючись мотивами та метою незаконного збагачення за рахунок майна інших осіб за попередньою змовою групою осіб, 29.07.2022, приблизно об 11:00 разом з невстановленими військовослужбовцями зс рф, матеріали відносно яких виділені в окреме провадження, які були озброєні пістолетами та автоматичною зброєю, одягнутими у військову форму зс рф на не встановленому в ході досудового розслідування транспортному засобі приїхали за адресою: вул. Зарічна, будинок 1, смт. Дворічне, Куп'янський район, Харківська область та вийшовши із транспортного засобу відчинили ворота та зайшли на території домоволодіння розташованого за вказаною адресою, де стояв автомобіль потерпілого марки ВАЗ, моделі 21154, сірого кольору, 2007 року випуску, державний номерний знак АХ 5101 СО.

Перебуваючи на території домоволодіння, троє невстановлених військовослужбовців зс рф, матеріали відносно яких виділені в окреме провадження, діючи без розриву у часі, реалізуючи прямий умисел, діючи умисно, з корисливим мотивом з метою особистого збагачення за рахунок чужого майна, за попередньою змовою групою осіб за допомогою фізичної сили виштовхали вказаний автомобіль за межі території домоволодіння, після чого Ушкаленко М.М. сів за кермо автомобіля, запустив двигун та покинув місце вчинення кримінального правопорушення у невідомому напрямку.

Таким чином, Ушкаленко М.М. порушуючи норми міжнародного гуманітарного права, вчинив викрадення майна цивільної особи, тобто порушив закони і звичаї війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, після чого покинув місце вчинення кримінального правопорушення, на транспортному засобі потерпілого та розпорядився пограбованим майном на власний розсуд, у подальшому використовував майно із цілями не пов'язаними з досягненням воєнної мети, а саме в особистих цілях пересувався по м. Куп'янську Харківської області, приїздив на транспортному засобі до місць загального харчування, відпочинку (кафе та ін.) та до магазинів.

За викладених вище обставин, Ушкаленко Максим Миколайович, 21.01.1983 р.н. обґрунтовано підозрюється в порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а саме викрадення майна, що не викликане військовою необхідністю, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

Слідчий відділу розслідування злочинів,
учинених в умовах збройного конфлікту СУ
ГУНП в Харківській області
старший лейтенант поліції

Максим ПОГУЦА

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор у кримінальному провадженні,
Прокурор Немишлянської
окружної прокуратури
міста Харкова

Михайло МАРТИШ

Відповідно до ст. 42 КПК України роз'яснено, що підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з дотриманням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;
- 18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

- 1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;
- 2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- 3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Повідомлення про підозру разом із пам'яткою про процесуальні права та обов'язки підозрюваного вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний:

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Захисник:

_____ (підпис)

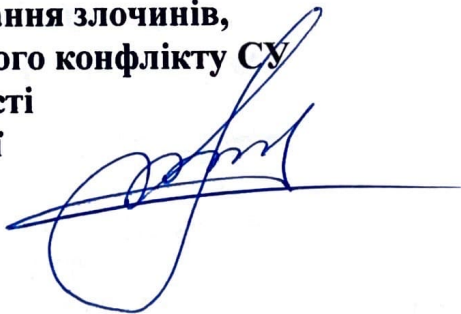
_____ (прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 2023 року

« ____ » ГОДИН « ____ » ХВИЛИН

Повідомлення про підозру вручив:

**Слідчий відділу розслідування злочинів,
учинених в умовах збройного конфлікту СУ
ГУНП в Харківській області
старший лейтенант поліції**

Максим ПОГУЦА